

Renesance v literatuře a v umění

Počátky renesance v literatuře se datují k dílu italského básníka **DANTA ALIGIERIHO** (1265 - 1321) na přelomu 13. a 14. století, který hledal Boha v člověku. Dalším představitelem renesance byl italský básník a spisovatel **FRANCESCO PETRARCA** (1304 - 1374), který byl přítelem i našeho císaře Karla IV., nebo italský básník **GIOVANNI BOCCACCIO** (1313 - 1375).

Základní ideje humanismu pronikaly z Itálie i do západní Evropy, kde se holandský myslitel **ERASMUS ROTTERDAMSKÝ** (1467 - 1536) ve své *Chvále bláznovství* jízlivě a neopatrně vysmál pseudoučenosti a falešné morálce oficiálních učenců a hodnostářů. Jeho přítel anglický právník, politik a spisovatel **THOMAS MORUS** (1478 - 1535), autor společenské vize *Utopie*, skončil nakonec na popravišti v londýnském Toweru. Francouzský renesanční humanista **MICHEL DE MONTAIGNE** (1533 - 1592), svědek krutých hugenotských válek, zastával myšlenku, že Bůh je nepoznatelný, obhajoval nezávislost a samostatnost lidské osobnosti, odmítal podřídít se autoritám a kladl si za vzor svobodomyšlnost antické filosofie. Kritizoval tehdejší společnost, zjišťoval a sobectví, ale byl skeptický v očekávání změn.

Renesance se projevila snad nejvýrazněji ve výtvarném umění a v architektuře. I když díla velkých renesančních malířů sledují náboženské a historické motivy, jsou proniknuta lidstvem a jejich nedostižné madony jsou vlastně oslavou mateřství. Renesanční malíři cítili potřebu více poznat přírodu, její proporce a barvy, anatomii člověka a [pohyb](#) živých tvorů, ale také [zákony](#) optiky a perspektivy. To je silně přibližuje k úsilí přírodovědců.

© **Encyklopedie Fyziky** (<http://fyzika.jreichl.com>); **Jaroslav Reichl, Martin Všeticka**

Licence <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> zakazuje úpravy a komerční distribuci.